

ASOCIAȚIA ECONOMIE,
MANAGEMENT ȘI PSIHOLOGIE ÎN
MEDICINĂ DIN MOLDOVA – MEMBRU
INSTITUȚIONAL AL ALASS

Constantin EȚCO, dr. hab. în medicină, profesor universitar, președintele Asociației *Economie, Management și Psihologie în Medicină*; membru ALASS,
Dumitru ȘIȘCANU, dr. în medicină, șeful Secției Consultative a Centrului Perinatologic al IMSP Spitalul Clinic Municipal nr. 1, Chișinău, membru ALASS

[https://doi.org/10.52556/2587-3873.2021.3\(90\).18](https://doi.org/10.52556/2587-3873.2021.3(90).18)

Summary

The Economy, Management and Psychology Association in Medicine of the Republic of Moldova is a Collective Member of ALASS

In the article the history of origine of the International Latin Association of Health Care System Analylis, its functions and different scientific problems which reflect the health level of population in different countries, is presented.

Besides of that, there are information about Association of the Republic of Moldova, which is a collective member from 2007 and it's 4–8 persons make reports every year. There are given recommendations, how to become Personal or Collective Member of ALASS.

Резюме

Ассоциация Экономики, Менеджмента и Психологии в Медицине Республики Молдова – коллективный член ALASS

В статье описываются история создания Международной Латинской Ассоциации Анализа Системы Здравоохранения, ее задачи и разнообразные научные проблемы, которые отражают состояние здоровья населения, уровень оказания медицинской помощи в различных странах.

Кроме того, приводятся данные об Ассоциации Экономики, Менеджмента и Психологии в Медицине Р. Молдова, которая является коллективным членом с 2007 года и в рамках которой ежегодно участвуют с докладами 4-8 членов ALASS. Даются рекомендации как стать индивидуальным и коллективным членом ALASS.

Despre ALASS

Asociația Latină pentru Analiza Sistemelor de Sănătate (ALASS) a fost fondată la 27 ianuarie 1989, în orașul Lugano din Elveția. ALASS este o asociație științifică și profesională care are ca obiectiv promovarea și dezvoltarea colaborării dintre cercetătorii din diferite țări de cultură latină în domeniul sistemelor de sănătate. ALASS reprezintă o rețea de savanți (profesori și cercetători) și de practicieni (gestionari, planificatori, politicieni) în domeniul sănătății, interesați în a contribui la soluționarea multiplelor probleme ce țin de sistemele de sănătate din țările latine.

ALASS împărtășește convingerea că există o cultură latină comună, care se manifestă inclusiv prin perceperea calității vieții, prin comportamentele în materia de prevenire a bolilor și utilizare a serviciilor de sănătate, fără a ignora particularitățile naționale, regionale și locale. Aceste caracteristici comune facilitează înțelegerea problemelor particulare ale diferitelor țări și permite adaptarea aceleiași soluții la specificul local.

ALASS dorește să reunească sub același cadru asociativ un grup de profesioniști care interacționează și își împărtășesc experiența și aptitudinile, pentru a rezolva problemele sistemelor de sănătate. Domeniile de cercetare ale ALASS sunt multiple și integrează elaborarea de politici, reglementarea, planificarea, finanțarea și gestionarea sistemelor de sănătate, fiind important impactul soluțiilor asupra organizării, gestionării resurselor umane, satisfacției clienților etc.

Valorile ALASS:

- ✓ pluralitatea culturilor
- ✓ utilizarea tuturor limbilor latine (italiană, franceză, spaniolă, portugheză, română)
- ✓ integrarea disciplinelor și metodelor
- ✓ toleranța și deschiderea față de diferite puncte de vedere
- ✓ nesubordonarea față de niciun sistem politic, moral și economic
- ✓ lucrul în echipă și schimbul de experiență
- ✓ relații profesionale și sociale între membrii Asociației care creează legături amiabile și durabile.

Asociația Economie, Management și Psihologie în Medicină – membru instituțional al ALASS

Pentru prima dată membrii Asociației *Economie, Management și Psihologie în Medicină* (AEMPM), prof. C. Ețco și doctorandul D. Șișcanu, au participat în septembrie 2007 la Congresul XVIII care a avut loc la Marseille, Franța. Unul dintre evenimentele importante în activitatea ALASS din anul 2008 a fost aderarea a doi membri instituționali noi, printre care și Asociația *Economie, Management și Psihologie în Medicină* din Republica Moldova. Asociația noastră este prima instituție

din țară acceptată în familia ALASS. Oficializarea acestui eveniment a avut loc în cadrul celui de-al XIX-lea Congres al ALASS din Bruxelles (Belgia) la 12 septembrie 2008. Președintele Asociației, profesorul Constantin Ețco, a prezentat o scurtă alocuțiune în fața participanților la congres și a înmânat Președintelui de atunci al ALASS, doamnei Ana-Maria Malik, scrisoarea oficială și fanionul cu simbolica AEMPM.

Delegația Moldovei la acest congres a fost reprezentată de Constantin Ețco, Gheorghe Țurcanu, Tamara Țurcanu, Valeriu Oglindă și Dumitru Șișcanu. În cadrul sesiunilor Congresului ALASS din Bruxelles, reprezentanții noștri au făcut două prezentări: *Problematika medico-sociala în perinatologie: abandonul infantil* (C. Ețco, D. Șișcanu) și *Managementul bolilor respiratorii acute la copiii cu infecții herpetice* (T. Țurcanu).

Aderarea la ALASS este o mândrie pentru membrii AEMPM care promovează valorile acestei organizații internaționale printre managerii și specialiștii-practicieni din instituțiile medicale din Republica Moldova.

Principalele activități ale ALASS sunt congresul anual, cu o durată de trei zile (CALASS), consacrat prezentării rezultatelor științifice, experiențelor practice și realizărilor concrete, și atelierelor de lucru pe teme specifice.

Atelierul *Malpraxis medical: actualități și perspective*, organizat în capitala Republicii Moldova la 29 iunie 2012, este prima activitate desfășurată de AEMPM în colaborare și sub egida ALASS-ului. În cadrul Adunării Generale a ALASS, organizate la Lisabona, Portugalia, cu prilejul Congresului anual din septembrie 2012, doamna Ana-Maria Malik, președinte, și doamna Carmen Tereanu, membru al Comitetului ALASS, au adresat călduroase mulțumiri echipei din Republica Moldova pentru excelenta organizare și reușita atelierului de la Chișinău.

Cum puteți deveni membru ALASS

Asociația cuprinde peste 400 de membri individuali. În același timp, ALASS include 27 de membri instituționali din 11 țări. Puteți adera la ALASS, contactând direct secretariatul Asociației cu sediul

la Barcelona, Spania (alass@alass.org). Mai multe informații privind condițiile de aderare și avantajele prevăzute pentru membrii ALASS, individuali sau instituționali, sunt disponibile pe pagina internet a Asociației (www.alass.org).

Asociația *Economie, Management și Psihologie în Medicină* este deschisă pentru toți specialiștii în domeniu din Republica Moldova interesați în colaborarea cu ALASS, oferind informația necesară și asistență privind participarea la congresele și atelierelor de lucru organizate – oportunități reale pentru un schimb de experiență cu colegii din alte țări, pentru stabilirea unor relații interpersonale de perspectivă, precum și de instituire a unor parteneriate de colaborare între instituții.

Activitățile ALASS în 2013

Congresul anual al ALASS va avea loc în perioada 29-30 august 2013, la École des Hautes Études en Santé Publique (EHESP) din Rennes, Franța, și va avea tema: *Bolile cronice: o provocare pentru sistemele de sănătate*. În cadrul congresului vor fi organizate și două ateliere-satelit: primul – axat pe promovarea legalității în sistemele de sănătate, iar cel de-al doilea – pe impactul crizei economice asupra sistemelor de sănătate.

De asemenea, de-a lungul anului este preconizată organizarea următoarelor ateliere de lucru:

- *Roluri noi în cadrul profesiei de asistent medical. Experiențe din țările latine ale Europei*, la Bruxelles (Belgia) sau Milano (Italia);
- *Asigurările de sănătate în sistemele de tip Beveridge. Experiența țărilor europene de cultură latină*, la Lisabona (Portugalia) sau Milano (Italia);
- *Gestionarea logistică a pacientului (lean management)*, la Lugano (Elveția) sau Milano (Italia).

Detaliile privind aceste manifestări urmează a fi publicate pe pagina internet a Asociației.

Va așteptăm în sânul ALASS!

(*Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină*, nr. 1(46), 2013)